

Inkasatoryt sybira naema na vsjako treto chislo ot meseca, okolo pet sled objad. Poznavame go po dylgoto, uporito zvyne, v chijto zapovednicheski ton ima neshto ot voennata trevoga. Sigurno njakoga e bil starshina. Kak edin i sysht zvyne na vhoda mozhe da pritezha cjala gama ot razlichni zvuci i znachenija! Ponjakoga toj ni smrazjava: njakoj nosi loshi vesti. Drug pyt zvuchi veselo kato zvyne na Vrybnica, treti pyt – potajno, a chrez nakysanija si zaplasheden ritym izdava skritite namerenija na posetitelja mnogo po-rano predi da gi pokazhe samijat toj. Po zvyne vednaga poznavame svoite i onezi, koito ni idvat po-chesto na gosti...

No kogato dojde toj, Lola i az mylchim v tymnata zad zakljuchenata vrata i nadnichame prez shpionkata. Vizhdame nashija nekanen gost mnogo otdalechen, gledan sjakash prez binokyl, obyrynat naopaki. Stoi na iztrivalkata, oblechen sys sivozhyltenikavo palto, chiito ramene sa izbeleli pod bremeto na godinite, koito e pomyknal na gyrba si. Pod izmachkanata mrynska karirana riza, na onezi mesta, kydeto njama kopcheta, se vizhda izlinjal barheten potnik. Celijat tozi denk s razdyrpana starost e vyrzan s usukana vratovryzka s neopredelen cvjat i desen, kojto ne prozira prez koprineno-maznata cipa. Inkasatoryt ne izpuska ot ryka kozhenata si chanta – svojata podvizhna kancelarija. Doseshta se, che sme vytre i che sme se spotaili, zashoto pak njamame pari za naem, no nishto ne mozhe da ni napravi, osven da prodylzhava da zvyne i da izpylnjava vse syshtija monolog za choveshkata pokvarenost i bezotgovorno otnoshenie kym zadylzhenijata pred organizacijata, kojato ni e podsigurila zhilishte. Sled kato zvyne, zvyne izvestno vreme, dokato ne mu iztrypne prystyt ot natiskane i sled kato sybuzhda malkata ni dyshterja (chuvame placha j ot dynoto na stajata), napljunchva s ezik himicheskija si moliv i pishe izvestie za

naema; sliza po stylbite, kato predi tova e pyhnal zhyltata hartijka vyv vratata. Na ploshtadkata se spira oshte vednyzh i ni debne, a sled tova okonchatelno si zaminava.

Ostavame oshte edna minuta v tymnija koridor, ochi v ochi. Koi sme nie? Dvama mladi, koito na tretto chislo ot meseca njamat veche pari za naem. Stoim taka kato vremenni pobediteli nad Inkasatora, no ni obzema chuvstvo na porazhenie i bezsilie. Vseki den sme obkryzeni ot stabilni, ulegnali hora, zdravo stypili na zemjata; ot hora, koito komandvat i znajat svoeto mjasto. Ot tjah lyha uverenost, v tehните portfejli sa podredeni uverenija, che njamat dylgove v zhivota, i kym obshtestvoto. Kogato si mislja za tjah, se chuvstvam oshte po-nesposoben da zadyrzha malkoto si semejstvo na povyrhnostta i da go preveda prez vsichki klopki i opasnosti do shtastliv izhod, kojto trjabva da syshtestvuva njakyde vyv vremeto pred nas. Golemite, izmycheni ochi na mladata mi zhena poglezhdat sys strah kym idvashtija den, bez vsjakakva nadezhda da se sluchi njakakvo chudo i da se izmyknem ot blatoto. Vse pak, v tjah cheta sljapo doverie v sposobnostite mi – bednata, i vypreki vsichko, mi vjarva!

Nima sme vinovni, che oshte na pyrvi neblagorazumno sme si izharchili parite, polagashti ni se za celija mesec? Tolkova li e neprostim grehyt, che vse oshte zhelaem mnogo neshta, ot koito, mislim si, sme lisheni, a se zadovoljavame s drebolii? A i pak ostavame neverojatno byrzo s prazni ryce, vypreki che sme kupili samo tri knigi, za koito tolkova dylgo sme mechtali; nov shlifer za Lola i chanta za bebe, butilka vino i dve gramofonni plochi (Sharl Aznavur i Koncert za cigulka i orkestyr ot Pjotr Ilich Chajkovski), vyrnali sme vzetite nazaem pari i vednyzh sme izlezli da vecherjame na restorant, smajani ot horata, koito ni zaobikaljaha tam, ot vsichki onezi, za koito izlizaneto vseki den e syvsem estestveno neshto... I kakvo? Oshte na tretija den

ot chasa, kogato sym donesyl v kyshti pylnija sin plik sys zaplatata, tyrshuvame po dzhobovete na zimnite palta, za da odkriem njakvoja zabravena banknota. Vednyzh otrkih taka cjalo sykrovishte ot drebni pari v podplatata na staro jake, v kojato s godini bjaha stojali monetite, izpadali ot probitija dzhob! O, shtastie! Ot kogo da vzema nazaem? I kolegite mi ot kancelarijata sa na syshtoto deredzhe i edva svyrzvat dvata kraja ot pyrvi do pyrvi. Chlen sym na Vzaimospomagatelnata kasa, no kogato naj-setne otrkih kasierkata j, tja mi kaza, che v Kasata njamalo nito grosh i che trjabvalo da si dam zajavkata naj-malko edin mesec predvaritelno, ako iskam da se vredja za zaem!

Chuvstvam se bezsilen v тази neravnostojna borba s grada, kojto na vsjako pyrvo chislo mi prashta smetki za tok, voda, naem, izplashtane na zaemi, pozemlen danyk, chlenski vnos za profsyjuzite, zadylzhitelnen abonament za vedomstveni vestnici, koito ne cheta... S tezi blanki me zaplashvat s izselvane ot zhilishteto ili s "prekysvane na zahranvaneto s elektricheska energija, ako ne izplatite sumata v srok ot tri dni sled poluchavane na izvestieto. Obzhalvaneto ne otlaga izpylnenieto". Zaroben sym. Zaroben. Okonchatelno i bezvyzvratno v mrezhata. Tochka.

Na sledvashtija den Inkasatoryt promenja nachina, po kojto zvyni, i Lola mu otvarja doverchivo, mislejki, che e njakoj drug. V syshtija mig toj nahyltva pokraj neja kato gligan i veche njama myrdane; kanim go da sedne, toj se pljosva v edinstvenija ni fotjojl i ostavja kozhenata chanta do krak kata si. Kogato ni hvane taka, bez pari, neochakvano pokazva prevyzhodstvo. Koj bi mogyl da si pomisli, che tozi starec, otdavna veche pensioner, rabotesht na honorar v Zhilfond, tozi chovek, znachi, kojto, sydejki po vsichko, otdavna e trjabvalo da zapochne podgotovkata si za napuskane na tozi svjat, mozhe taka da se naslazhdava na neprijatnoto polozhenie, v koeto sme se okazali.

Obsluzhvame go kato dvama seljani-izpolichari s kafe i konjak, tyrpelivo ponasjame drynkanicite mu za neobhodimostta ot redovno plashtane na naema, za svoeto velikodushie i gotovnost vypreki vsichko da si zatvori ednoto oko (zashtoto uzhi ni bil haesal) i da pogleda dva-tri dena prez prysti, sled koeto njamalo nachin, trjabvalo da dokladva, za sluchaja, pred kompetentnite organi, a togava sme shteli da platim ne samo dylga, no i lihva, zatova che zadyrzhame obshtestvenite pari za naema! Sled vtorata chasha. toj syvsem gubi vryzka: ot bezzybata mu usta se tochi nesvyrgan ligav, monolog za tova kakyv e bil i kolko sa go ceneli njakoga; za tova, che i dnes se polzva s avtoriteta na najstrog inkasator; razkriva ni malkite si mrynsi trikove, s chijato pomosht sybira naema ot onezi, koito njamat pari da platjat, pokazva njakakvi omazani hartii, koito dokazvat njakogashnoto mu velichie, vadi ot portfejla si, kojto edva ne se e razpadnal, oryfani snimki, ta trjabva da go tyrsim v grupata izbledneli myrtvi lica! "Ha poznajte de, poznajte koj sym az! Eto, tozi otljavo, na vtorija red otgore! A, kakvo shte kazhete? Vizh samo kakva gysta kosa sym imal!"

Pitam se kakvo kara tozi star tromav mjah da ni dokazva koj e bil i kak e izglezhdal njakoga, da se vyzpolzva ot preimushtestvoto si v momenta, che ni e zavaril bez pari, ako ne tajnijat kopnezh na vsjaka, ta dori i naj-neznachitelnata lichnost da specheli njakak si neobhodimoto uvazhenie na drugite, da pochuvstva pone malko prevyzhodstvo, malko sladka vlast i taka pone malko da se ponaslazhdava na svojata sigurnost, smuchejki sys slamka ot chuzhdata beda. Istinsko chudo e, che izpadnalite v nevolja ne razbirat chuzhdata nevolja! Njama pozhestoki cerberi za prosjacite ot portierite, koito i sami zhivejat ot bakshish – edin vid prosija!

Sledvashtija mesec mu plashtame naema, kato pri tova mu davame i soliden bakshish, no ne go puscame vytre. Tozchas se

sviva kato smachkano nasekomo, dokato popylva kvitancijata na kolenete si, vyrhu koito e postavil chantata. Izglezhda, che syzhaljava, zadeto tozi pyt sme v systojanie da mu platim, makar i da e spechelil ot nas. Predpochita da ni e zavaril nepodgotveni i otново, pone za malko, da byde Njakoj! No pod prividnoto rabolepie, s koeto ni blagodari, probljasva tyrpelivoto mu lukavstvo: "Shte vi izdebna az vas oshte sledvashtija pyt..." – misli si, slizajki po stypalata zadnishkom, razocharovan, che za edin mesec mu se e izplyznel sluchajat da dyrzhi dvama mladi v shah.

Ili pyk zapochva da se obazhda chinovnicheskata mi paranoja? Spravedlivo li obvinjavam edin samotен starec, kojto ne e imal s kogo da spodeli misli za zhestokostta i iznudvachestvoto? Dali ne sym pochnal da cheta vyv vseki zhest zagovor sreshthu men? Bozhe moj, kakvo da pravja? Veche na nikogo nishto ne vjarvam!